

Ecologische beoordeling van uitbreiding transportbedrijf De Vries te Hallum

Opdrachtgever	Transportbedrijf De Vries & Zn BV, Hallum
Referentie	Vries, E.W. de 2015. Ecologische beoordeling van uitbreiding transportbedrijf De Vries te Hallum. A&W-notitie 2406. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2406hlt
Status	Definitief
Datum	10 april 2015
Projectleider	E.W. de Vries
Autorisatie	R.J. Strijkstra



Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming en beoordeling
 4. Soortbescherming en beoordeling
 5. Conclusies
- Literatuur



Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

email: info@altwym.nl

website: www.altwym.nl



Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied. (foto's A&W 2015).

1. Inleiding

Transportbedrijf De Vries & Zn in Hallum beoogt een uitbreiding van het bestaande bedrijfspand aan de Meekmawei 15. Het project voor deze uitbreiding bevindt zich op dit moment in een fase dat ecologisch onderzoek is gewenst om te bepalen hoe de ingrepen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. Transportbedrijf De Vries & Zn BV heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van dit onderzoek is een ecologische quickscan waarin de effecten van de beoogde ingrepen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Daarnaast is op 1 april 2015 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied betreft een deel van het perceel ten noorden van het huidige bedrijfspand van Transportbedrijf De Vries aan de Meekmawei 15 te Hallum. Het gebied bestaat uit grasland en een sloot die het huidige bedrijfsterrein en het grasland van elkaar scheidt. De sloot is het enige oppervlaktewater in het plangebied en buiten het bestaande pand is er geen bebouwing aanwezig. Ook opgaande begroeiingen ontbreken in het plangebied.

De plannen voor de uitbreiding omvatten in eerste instantie een uitbreiding van ca. 60x80 m aan de noordkant en een uitbreiding van ca. 30x75 m aan de oostzijde van het bestaande gebouw. Behalve de extra bedrijfsruimte wordt de voor de uitbreiding noodzakelijke infrastructuur aangelegd. In het kader van de uitbreiding is het noodzakelijk dat enkele slootdelen worden gedempt. Er wordt een nieuwe sloot aangelegd ten noorden van het plangebied. Er vinden geen werkzaamheden plaats aan opgaande begroeiingen.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

Binnen Nederland zijn gebieden aangewezen die omwille van hun natuurwaarden zijn beschermd. Dit zijn Natura 2000-gebieden, gebieden van de Ecologische Hoofdstructuur en gebieden die zijn aangewezen volgens overige vormen van regelgeving (zoals

ganzenfoerageergebied, gebied voor weidevogels en gebied dat door de gemeente in een bestemmingsplan is aangewezen als natuur).

3.1 Voortoets: Natuurbeschermingswet

De eerste stap in de beoordeling van activiteiten of plannen volgens de Natuurbeschermingswet is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans is dat (significant) negatieve effecten optreden op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden binnen de invloedssfeer van de beoogde activiteiten.

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Waddenzee' dat op een afstand van ongeveer 2 km ten noorden van het plangebied ligt. Andere Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstanden, waaronder de 'Grootte Wielen' (10 km). Het Natura 2000-gebied Waddenzee is aangewezen voor een groot aantal habitattypen en soorten, waarvoor in het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelen zijn opgesteld.

Voor de meeste aangewezen natuurwaarden van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden geldt dat zij zijn gebonden aan de biotopen die aanwezig zijn binnen de begrenzing van deze gebieden en/of dat het is uitgesloten dat zij een ecologische relatie hebben met het plangebied. Uitzondering hierop zijn soorten als Lepelaar en een aantal herbivore watervogels (Kleine zwaan, Brandgans, Toendrarietgans, Grauwe gans, Rotgans en Smient) die rusten binnen het Natura 2000-gebied en ook daarbuiten foerageren. Essentiële onderdelen van het leefgebied buiten Natura 2000-gebieden zijn beschermd via de externe werking van de Natuurbeschermingswet. Door de uitbreiding gaat een zeer beperkt deel van het potentiële foerageergebied van voornoemde soorten verloren. De oppervlakte ervan is zeer gering ten opzichte van het totaal beschikbare oppervlakte foerageergebied en er zal ruim voldoende foerageergebied beschikbaar blijven. Om deze redenen worden er geen noemenswaardige effecten verwacht op Lepelaar en de herbivore watervogels.

De verwachting is dat door de uitbreiding van het transportbedrijf het aantal verkeersbewegingen in de omgeving zal toenemen. Hierdoor zal ook de uitstoot van NOx iets toenemen, wat tot een zeer beperkte toename zal leiden van de stikstofdepositie op de Friese noordkust dat onderdeel is van het Natura 2000-gebied Waddenzee. Dit deel van het Natura 2000-gebied is in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof echter niet als stikstofgevoelig aangemerkt (zie PAS-Gebiedsanalyse Waddenzee, Aerius 2014.2).

Omdat dit deel van de Waddenzee niet als stikstofgevoelig is aangemerkt, zal de toename van het aantal verkeersbewegingen niet leiden tot negatieve effecten op de aldaar liggende Natura 2000-habitattypen ((H1140A) slik- en zandplaten, (H1310) zilte pionierbegroeiingen en H1330 schorren en zilte graslanden). De stikstofgevoelige delen van het Natura 2000-gebied Waddenzee liggen op de Waddeneilanden. Gezien de grote afstand tot het plangebied zijn hier geen meetbare effecten te verwachten als gevolg van de uitbreiding.

Om bovenstaande redenen wordt geconcludeerd, dat er als gevolg van de uitbreiding van het transportbedrijf geen sprake is van een kans op (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Hieruit volgt dat voor de uitvoering van de plannen geen noodzaak is voor aanvullend onderzoek naar mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden en dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is.

3.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). De begrenzing van de meest nabijgelegen PEHS loopt gelijk met die van de hierboven beschreven Natura 2000-gebieden. Gezien de grote afstand en aard van de ingreep, ligt de PEHS buiten de invloedssfeer van de plannen en is de regelgeving omtrent de PEHS niet relevant voor onderhavige beoordeling.

3.3 Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook ten aanzien van natuurwaarden worden beschermd via andere regelgeving, bijvoorbeeld het streekplan of verordeningen. Het plangebied en de directe omgeving daarvan zijn niet beschermd door deze overige vormen van gebiedsbescherming en daarom is de regelgeving hieromtrent niet relevant voor onderhavige beoordeling.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde, middelzwaar beschermde en zwaar beschermde soorten). Tevens zijn alle inheemse broedvogels beschermd volgens deze wet. Gezien de ligging van het plangebied in de bebouwde kom, zijn er beperkte mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens deze wet. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde ingrepen.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit intensief akker- en grasland en enkele sloten. Onder dergelijke omstandigheden zijn er beperkte mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Het is onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van het beoogde project:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep zijn beperkt.
- Tussen het plangebied en het (mogelijke) leefgebied van deze soorten, dat in de omgeving ligt, zit een grote afstand of bestaat een (ecologische) barrière.

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën en zoogdieren

Gezien het karakter van het plangebied, de omgeving daarvan en de verspreidingsgegevens van amfibieën en zoogdieren (Melis 2012, Van Delft *et al.* 2014), is het onwaarschijnlijk dat het plangebied leefgebied is voor middelzwaar en zwaar beschermde amfibieën en

zoogdieren (exclusief vleermuizen § 4.5). Het is echter niet uit te sluiten dat enkele licht beschermde amfibieën en zoogdieren geschikt leefgebied hebben gevonden in het plangebied, zoals Bruine kikker, Gewone pad en enkele (spits)muizensoorten. Door de uitbreiding wordt mogelijk een klein deel van het leefgebied van deze soorten ongeschikt. Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat de uitbreiding van het transportbedrijf geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën en zoogdieren.

4.3 Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de zwaar beschermde Bittervoorn (Melis *et al.* 2013), vermoedelijk uit de Hallumer Trekvaart. omdat niet op voorhand kon worden uitgesloten dat in de sloten in het plangebied Bittervoorn voorkomt, zijn de sloten tijdens het veldbezoek bemonsterd met een schepnet. Hierbij zijn geen Bittervoorns waargenomen. Tevens zijn geen zoetwatermosselen aangetroffen waarvan deze soort afhankelijk is bij de voortplanting. Om deze redenen wordt geconcludeerd dat in het plangebied geen wettelijk beschermde vissoorten voorkomen. Het dempen van de slootdelen voor de uitbreiding van het transportbedrijf veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

4.4 Vogels

Broedvogels algemeen

In het plangebied en de directe omgeving daarvan is vrijwel geen opgaande begroeiing aanwezig. Daardoor zijn ook de mogelijkheden voor broedvogels beperkt. Het is echter te verwachten dat op het akker- en grasland jaarlijks enkele akker- en weidevogels tot broeden komen, zoals Scholekster, Graspieper en Kieviet.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is een afdoende optie. Een alternatief is om verstorende werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven. Mochten er toch vogels tot broeden komen en worden die verstoord door de werkzaamheden, dan is er een conflict met de Flora- en faunawet, en moeten de werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan tijdens de werkzaamheden, door bijvoorbeeld zandhopen of kap- en snoeihout niet dagenlang te laten liggen in het broedseizoen.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009

geldt een aangepaste lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen, die indicatief is. Nestplaatsen van de soorten die op deze lijst staan, zijn niet binnen het plangebied aangetroffen en worden hier ook niet verwacht. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de functionaliteit van eventueel aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving wordt aangetast door de uitbreiding.

Samenvattend

De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedvogels, mits broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten niet verstoord worden.

4.5 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in paragraaf 4.5 aan bod.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor, namelijk Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger (Melis 2012). Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder zijn deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. Bij het veldbezoek is geconstateerd, dat in het plangebied en de directe omgeving daarvan geen bomen staan die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het bestaande bedrijfspand is gezien de stalen constructie met beplating niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De werkzaamheden voor de uitbreiding veroorzaken daarom geen directe negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied en vliegroutes

Het plangebied en de directe omgeving ervan kunnen, hoewel het gebied marginaal geschikt is, deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten. Essentiële vliegroutes van vleermuizen worden niet verwacht door het ontbreken van geleidende elementen. Als gevolg van de uitbreiding van het bedrijf worden geen noemenswaardige veranderingen verwacht ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen. Voor de betreffende soorten is in de omgeving bovendien voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied en vliegroutes blijft gewaarborgd.

Conclusie vleermuizen

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat de uitbreiding van het transportbedrijf geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen de onderstaande conclusies ten aanzien van de ecologische wet- en regelgeving worden getrokken.

Gebiedsbescherming

De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur, Natuurbeschermingswet 1998 en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De beoogde ingrepen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits wordt voldaan aan de voorwaarde dat vogels en hun in gebruik zijnde nesten niet worden verstoord (§ 4.4).

Literatuur

- Delft, J.J.C.W. van, A. de Bruin & P. Frigge 2014. Waarnemingenoverzicht 2013. Bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 nummer 4. RAVON, Nijmegen.
- Melis, J. 2012. Werkatlas zoogdieren provincie Fryslân. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Melis, J., R. de Jong & M. Koopmans (red.) 2013. Vissen in Fryslân, werkatlas II, verspreiding 1900 - 2012. Wetterskip Fryslân, Altenburg&Wymenga, Fryslân Grien, Leeuwarden.